

1996-09-18

231-1541-96

Enligt sändlista

Bildande av Villingskogens naturreservat i Heby kommun
(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets benämning:	Villingskogens naturreservat
Objektnummer:	19-02-072
Kommun:	Heby
Lägesbeskrivning:	ca 15 km NNV Heby. Gröna kartan Söderfors12H SV. Gula kartan Hallaren 12G:29.
Gränser:	se karta, bilaga A
Fastigheter:	Enåkers-Lund 1:77
Markägare:	Stora Kopparbergs Bergslags AB
Area:	30 ha
därav landarea:	30 ha
Naturtyper	Barrskog 18 ha Blandskog 12 ha

Beskrivning av området

Området är beläget i den naturgeografiska regionen 27 (Skogslandskapet omedelbart söder om norrlandsgränsen) på 65-75 m ö h. Årsmedeltemperaturen är ca 5.5 C och årsmedelnederbörden är ca 550 mm.

Berggrunden utgörs av grönsten och urgranit som överlagras av grushaltig morän och fläckvis små områden med torv.

I det småkuperade området finns flera källor och utströmningsområden. Området avvattnas västerut genom diffusa flöden och en mindre bäck.

Hela området kan karaktäriseras som västlig taiga, en i EU-sammanhang prioriterad livsmiljö. De friska till fuktiga moränmarkerna domineras av barrskog. Inslaget av lövträd speciellt asp är ställvis rikligt. Fältskiktet utgörs av frisk-fuktig ristyp eller lågörtstyp. De fuktiga till våta svackorna domineras av blandskogar av huvudsakligen tall, gran, glasbjörk och klibbal där fältskiktet är av fuktiga till våta ris eller lågörtstyper.

Skogen är flerskiktad och naturligt föryngrad. Den är drygt 100 år och har ett virkesförråd på 310 m³sk/ha. Inslaget av döda träd och lågor är måttligt men området torde ha lång lågakontinuitet att dömma av de arter som förekommer på lågorna. Områdets spår av skogsbruk inskränker sig till två kolbottnar i områdets norra del. Något skogsbruk har inte bedrivits i området under de senaste decennierna.

I källdråg och källpåverkad sumpskog påträffades bl a signalarterna gullpudra, bäckbräsmå, repestarr och spädstarr. Områdena med friska skogstyper hyser flera lokaler med knärot.

Mossfloran innehåller ett flertal för naturskog typiska arter. På lågor påträffas de hänsynskrävande (hotk 4) arterna vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum*, stubbträdmossa *Cephalozia catenulata* och plattspretmossa *Herzogiella turfacea*. Av övriga intressanta arter på lågor kan nämnas terpentimossa *Geocalyx graveolens*, rörsvepemossa *Jungermannia leiantha*, flagellkvastmossa *Dicranum flagellare* och långflikmossa *Nowellia curvifolia*. Av marklevande sumpskogsmossor kan nämnas skogshakmossa *Rhytidiadelphus subpinnatus*, mörk husmossa *Hylocomium umbratum* och stor revmossa *Bazzania trilobata*. Epifytiskt på asp förekommer relativt vanligt den hänsynskrävande (hotk 4) asphättemossan *Orthotrichum gymnostomum*.

Av särskilt utpekade lavararter kan nämnas de på asp förekommande aspegelav *Collema subnigrescens* (hotk 4), skinnlav *Leptogium saturnium* och lunglav *Lobaria pulmonaria*. Epifytiskt på gran förekommer bl a garnlav *Alectoria sarmentosa*, kattfotslav *Arthonia leucopellaea* och gammelgranslav *Lecanactis abietina*.

Vedsvampar har ej närmare eftersökts men veckticka *Antrodia pulvinascens* (hotk 4) påträffades i områdets norra del på asplågor.

Ärendets beredning

Villingseskogen ligger inom det område runt Hallaren som i länsstyrelsens inventering av den vitryggiga hackspettens biotoper har klassats som ett kärnområde. Detta område ingår som ett av tio storområden i LIFE-projektet *västlig taiga/vitryggig hackspett*, ett samarbetsprojekt mellan naturvårdsverket, länsstyrelsen och skogsvårdsorganisationen. Projektet delfinansieras av de olika myndigheterna och får ett stöd från EU genom LIFE-fonden.

I samband med avgränsningen av Hallaren objektet och befintligt inventeringsmaterial bedömdes att Villingseskogen hade höga naturvärden. Vid fältbesök på plats av

länsstyrelsen, skogsvårdsstyrelsen, markägaren och koordinator för projektet kunde konstateras att Villingskogens naturvärden väl motiverade ett permanent skydd.

Ett förslag till beslut har remissbehandlats under våren 1996. De synpunkter som inkommit har beaktats i den slutliga handläggningen av ärendet.

Samråd har ägt rum med statens naturvårdsverk och skogsvårdsstyrelsen enligt 28 § naturvårdsförordningen och med Heby kommun enligt 43 § naturvårdslagen. Naturvårdsverket har tillstyrkt att naturreservat inrättas medan Heby kommun och skogsvårdsstyrelsen har uttalat ingen erinran.

Ägare och innehavare av särskild rätt till marken har enligt 11 § naturvårdsförordningen förelagts att inom en tid av två månader framställa eventuell erinran mot inrättande av ifrågavarande naturreservat. Någon erinran har inte kommit in.

Länsstyrelsen har enligt 14 § verksförordningen utrett föreskrifternas kostnadmässiga och andra konsekvenser och dokumenterat utredningen i en konsekvensutredning. Riksrevisionsverket har lämnats tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen.

Grund för beslutet

Området är botaniskt och zoologiskt intressant genom förekomst av biotoper för rödlistade arter som är knutna till naturskog.

Området bör således särskilt skyddas på grund av sin betydelse för kännedom om landets natur.

Länsstyrelsens beslut enligt 7 § naturvårdslagen

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964: 822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga A, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976: 484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

Ändamålet med reservatet

Huvudsyftet med naturreservatet skall vara att bevara en naturskog med dess flora och fauna och naturliga successioner.

Områdets nyttjande för forskning skall, inom ramen för huvudsyftet, främjas.

Reservatföreskrifter

- A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller anläggning,
- 2 anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång,
- 3 anlägga luft- eller markledning,
- 4 anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
- 5 anordna upplag,
- 6 uppföra stängsel eller annan hägnad,
- 7 bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, torv eller andra jordarter,
- 8 borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa,
- 9 dikesrensa, dika eller dämna,
- 10 avverka,
- 11 ta bort dött träd eller vindfälle,
- 12 plantera träd, buskar eller andra växter,
- 13 plantera in för trakten främmande växt- eller djurart,
- 14 föra motordrivet fordon,
- 15 föra hästfordon,
- 16 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,

- 17 tillföra kalk, andra mineralämnen eller gödselmedel,
- 18 använda mark för ridstig eller skjutbana,
- 19 använda mark för skyttetävling, orienteringstävling eller militära övningar,

Föreskrifterna utgör inte hinder för de arbetsföretag som krävs för att underhålla befintlig kraftledning ej heller för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med naturreservatet och som anges i fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

- 1 Utmärkning av reservatet.
- 2 Utplacering av informationstavla

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 föra motordrivet fordon,
- 2 tälta,
- 3 föra cykel,
- 4 rida,
- 5 klättra i boträd,
- 6 medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
- 7 anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
- 8 göra upp eld,
- 9 gräva upp, plocka eller bryta buskar, ris, örter, vedlevande svampar, mossor eller lavar,

- 10 samla in ryggradslösa djur,
- 11 snitsla spår, anordna orienteringstävling eller ordna orienteringskontroll,
- 12 anordna skyttetävling eller träning därför.

Föreskrifterna C 2-5 samt 8-10 gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall, t. ex. för vetenskaplig forskning, medge undantag från ovannämnda förbud.

- D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårds-förvaltningen av reservatet m. m.
- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m. m. om naturvårdsförvaltningen som framgår av bifogad skötselplan. Inom ramen för dessa kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.
 - 2 Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt naturvårdsverkets anvisningar.
 - 3 Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen.

Skötselplan

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
- 1.1 Övergripande mål

Målet för områdets skötsel skall vara att uppnå och upprätthålla ändamålet med reservatet i enlighet med reservatbeslutet.

- 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Ändamålet skall uppnås genom att området lämnas för fri utveckling.

- 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv

Det övergripande målet för friluftslivet är att området skall nyttjas på dess naturgivna förutsättningar. Information om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet lämnas på informationsskylt, som placeras enligt karta, bilaga B. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

3 Tillsyn

Tillsynsman eller naturvårdsvakt bör utses av länsstyrelsen. Om detta ej kan ordnas skall naturvårdsförvaltaren svara för regelbunden tillsyn.

För tillsynsmannen eller naturvårdsvakten skall avtal och arbetsinstruktion upprättas.

4 Dokumentation

Det är angeläget att på ett ändamålsenligt sätt följa biotopernas utveckling inklusive särskilt intressanta och skyddsvärda växt- och djurarter. Detta skall ske genom regelbundet återkommande och standardiserade inventeringar. Länsstyrelsen ansvarar för detta.

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnader för och finansieringen av naturvårdsförvaltningen samt förhållanden som strider mot ändamålet med reservatet.

Denna dokumentation skall ligga till grund för eventuell omprövning av föreskrifter och skötselplan.

5 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

5.1 Ekonomisk utredning

Åtgärd	Engångs- kostnad (kr)	Årlig kostnad (kr)
Utmärkning	5 000	
Information	10 000	
Dokumentation		5 000
Tillsyn och underhåll		5 000

5.2 Finansiering

Kostnaderna för naturvårdsförvaltningen svaras för av staten genom anslaget Vård av naturreservat m. m.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, enligt bilaga C (formulär nr 18).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen.

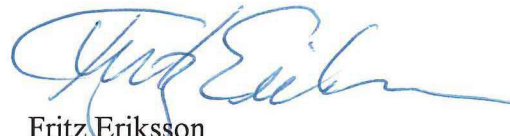
I beslutet deltog landshövding Jan Rydh jämte ledamöterna Kerstin Dellham, Göran Edlund, Kia Ericson, Jan Fransson, Håkan Helgesson, Åke Hillman, Jörgen Johansson, Ingrid Körberg, Birgitta Lindh, Måna Mattsson, Per-Olov Nilsson, Gösta Persson, Mariana Wallin.

I den slutliga handläggningen deltog även byrådirektör Fritz Eriksson, föredragande, samt
bitr länsråd Håkan Eriksson,

miljövårdsdirektör Kerstin Kvarnström och

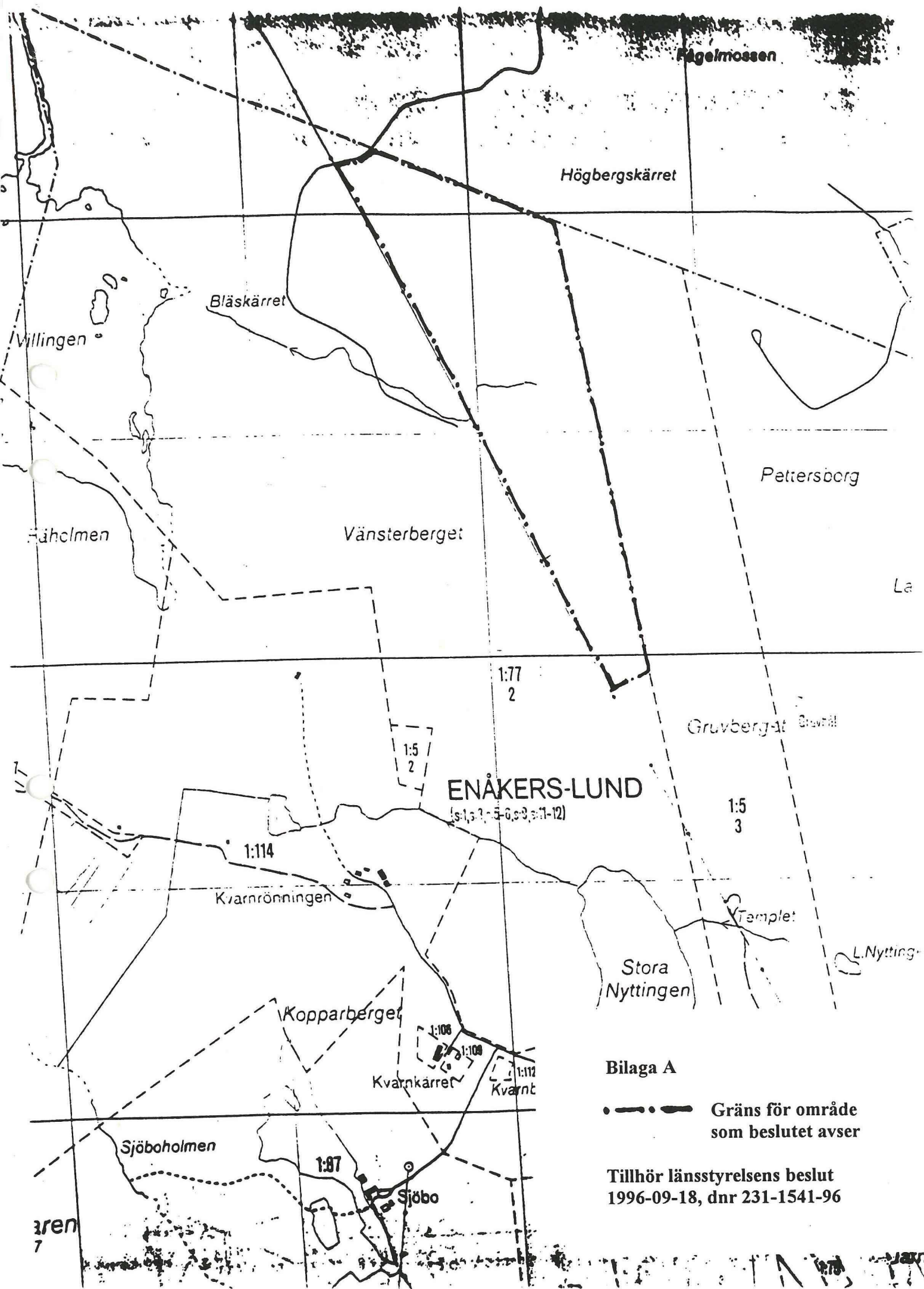
chefsjurist Jan Pesula

Jan Rydh

Fritz Eriksson

Bilagor

- A Beslutskarta
- B Karta utvisande plats för informationstavla
- C Hur man överklagar

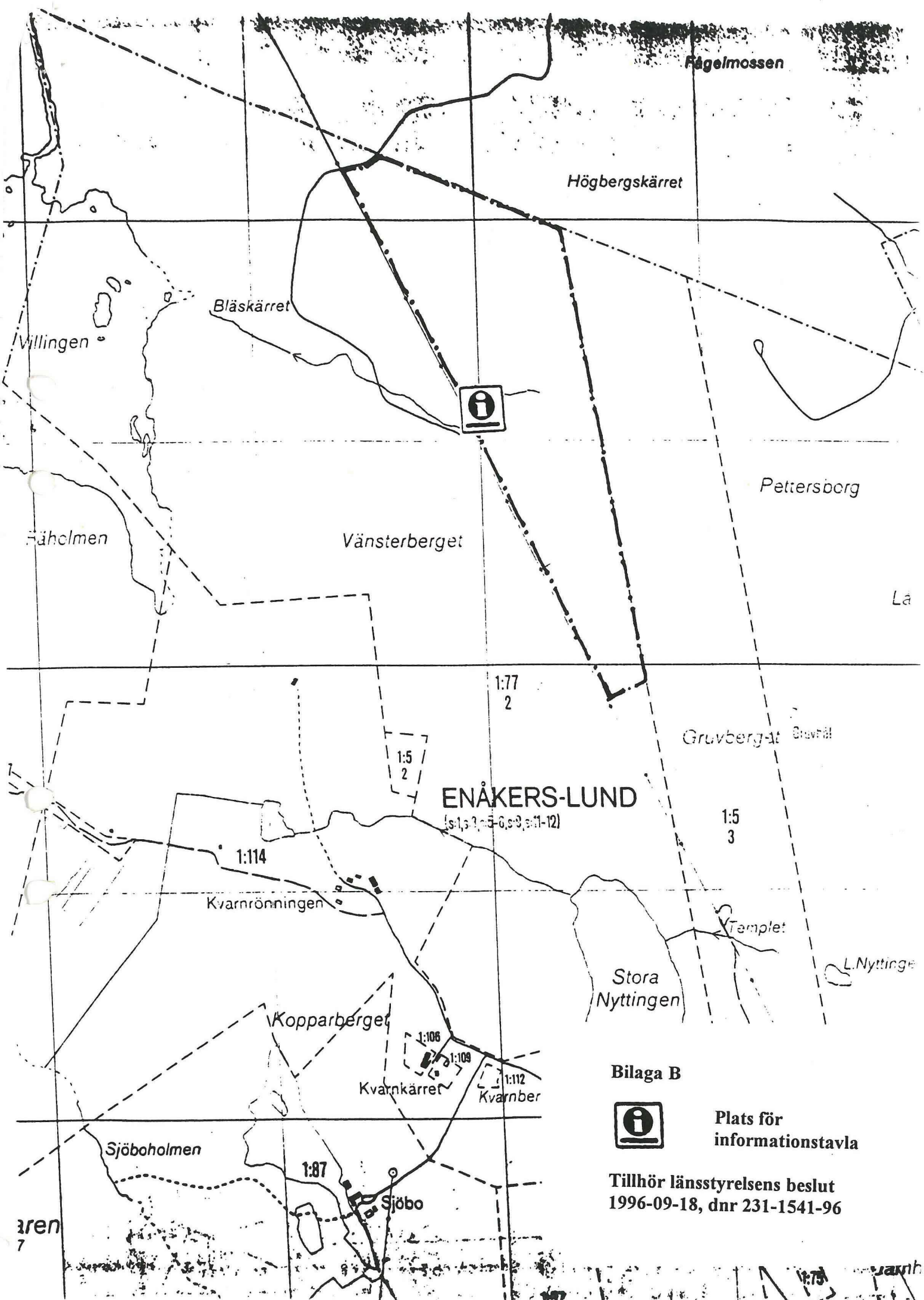

ENÅKERS-LUND
(s. 1, 3, 7, 8-6, 9, 11-12)

Bilaga A

● — — — — — Gräns för område som beslutet avser

Tillhör länsstyrelsens beslut
1996-09-18, dnr 231-1541-96

Bilaga B

**Plats för
informationstavla**

**Tillhör länsstyrelsens beslut
1996-09-18, dnr 231-1541-96**